

**REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO - ZAGORSKA ŽUPANIJA**

ŽUPANIJSKI SAVJET MLADIH

Krapina, 14. veljače, 2014. godine

PREDMET: Zaključak rasprave „Stanje i potencijali obrazovnog sustava u Krapinsko – zagorskoj županiji“

O obrazovnom sustavu sa županijske je razine moguće samo s najboljom namjerom ukazati na postojeće nelogičnosti i problematiku. Monopol nad inicijativom za rješavanje problema obrazovnog sustava ostaje kod Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta. Konkurentno gospodarstvo temelji se na obrazovanim zaposlenicima i inovativnosti. Oba kriterija uvjetovana su dugoročno upravljanim kretanjima kojima podloga nužno mora biti dugoročna razvojna strategija. Usklađivanje sustava obrazovanja sa suvremenim potrebama gospodarstva predugo je bilo zanemarivano.

osnovne škole – srednje škole – visoko obrazovanje – tržište rada – gospodarstvo

SURADNJA RELEVANTNIH INSTITUCIJA

Zatečeno stanje umreženosti relevantnih institucija u obrazovno – gospodarskom spletu na više je nego zadovoljavajućoj razini. Partnerski odnosi i uvažavanje prisutnih institucija dosada je rezultiralo uspostavljanjem konkretnih instrumenata za usklađivanje traženih kvalifikacija sa potrebama gospodarstva. Prema izloženom, Savjet mladih zaključuje da gospodarska i obrtnička komora, Zagorska razvojna agencija te Hrvatski zavod za zapošljavanje aktivno surađuju na prikupljanju i iskorištavanju informacija o gospodarskim kretanjima, a u svrhu savjetovanja obrazovnih institucija o potrebama korekcije kvota ili programa. Istovremeno odaziv na sugestije nije zadovoljavajući, a najvećim je dijelom uvjetovan ograničenjima izvan kontrole individualnih obrazovnih institucija.

SREDNJE ŠKOLE

Savjet mladih prepoznaje rigidnost cjelokupnog sustava srednjih škola. Centraliziranost srednjoškolskog sustava onemogućava prilagođavanje kurikulumu i upisnih kvota potrebama lokalnog gospodarstva. To više dolazi do izražaja kod trogodišnjih stručnih zanimanja nego kod četverogodišnjih i gimnazijskih programa. Srednjoškolski programi definiraju se za dulji period što onemogućava usklađivanje obrazovnog sustava s potrebama gospodarstva i razvojem tehnologija. Lokalno gospodarstvo bilo je pokretano sa 2 - 3 tvornice, a srednje škole ustrojene tako da zadovolje njihovu potrebu za školovanom radnom snagom. Na takvim je temeljima izrastao sadašnji sustav srednjih škola u Županiji. Industrija kojoj je bilo prilagođeno osnivanje srednjih škola i obrazovnih programa se ugasila, dok su programi ostali nepromijenjeni. Posljedica toga su zastarjeli programi nakon kojih polaznici ne posjeduju vještine koje tržište zahtijeva. Na razini Županije trenutno je diferencirano 86 srednjoškolskih programa te Zavod za zapošljavanje u suradnji s gospodarskom i obrtničkom komorom provodi praćenje tržišta rada i profesionalno usmjeravanje.

VISOKO – OBRAZOVNE INSTITUCIJE

Visoko – obrazovne institucije profitno su orijentirani subjekti. Nalaze se na istom tržištu koje opskrbljuju svoji proizvodom – diplomantima. Kao i drugi sudionici tržišta, visoka učilišta legitimno zadovoljavaju uočene potrebe. Pri tome su mogućedvije varijante. Prva je pratiti potrebe gospodarstva, dinamično i kontinuirano prilagođavajući studijske programe i upisne kvote tržišnim promjenama. Druga mogućnost je zadovoljiti potražnju za uslugom obrazovanja pri čemu se upisne kvote i programi prilagođavaju zahtjevima maturanata. Sa perspektive lokalnog/regionalnog gospodarstva, logičan je odabir prilagođavati se potrebama gospodarstva. U protivnom, svojim radom visoko – obrazovne institucije generiraju nove (barem lokalno/regionalno) nezapošljive osobe.

GOSPODARSTVO

Usmjeravanje obrazovnog sustava u najboljem bi slučaju bilo vođeno srednjoročnim i dugoročnim investicijskim planovima, a koji su u skladu sa dugoročnim sektorskim i regionalnim razvojnim strategijama. Dinamičnost gospodarskih kretanja ograničava horizont u kojem je moguće procjenjivati buduća kretanja potražnje te donositi

srednje i dugoročne planove. Aktualna gospodarska situacija dodatno skraćuje period predviđanja sa zadovoljavajućom vjerojatnošću. U takvim je prilikama ograničena mogućnosti donošenja preporuka o upisnim kvotama na temelju investicijskih planova gospodarstvenika.

Govornici su u više prilika upozorili na nedostatak motivacije sudionika obrazovnog procesa. Prečesto je upisivanje više instance obrazovanja samo sebi svrhom, bez vizije budućeg radnog mjesta ili zainteresiranosti za odabrano područje.

Napomena: *U nastavku predložene aktivnosti, a koje prema svojoj nadležnosti može pokrenuti Županija, ne mogu značajnije utjecati na rješavanje ranije izloženih problema. Njihovo provođenje može unaprijediti konkurentnost obrazovnog sustava u Županiji ali samo koliko je to moguće u trenutnim nacionalnim okvirima.*

PREPORUKE:

1. Apeliranje na nadležne institucije na nacionalnoj razini na provođenje sveobuhvatne i detaljne analize problematike obrazovanja na svim razinama, kako i njene usklađenosti sa potrebama gospodarstva.
2. U najvećoj mogućoj mjeri, visoko-obrazovne institucije u Županiji usmjeriti na suradnju sa lokalnim gospodarstvenicima (primjerice lječilišni turizam) kako bi programi učilišta u najvećoj mogućoj mjeri polaznicima pružili kasnije tražene vještine i znanja pri zaposlenju.
3. Osnivanje Županijskog vijeća učenika početkom nove školske godine kako bi učenici imali priliku kontinuirano na uređenoj platformi ukazivati na problematiku i predlagati provediva rješenja.
4. Maturanti s područja Krapinsko – zagorske županije, najčešće upisuju visoko školske programe na fakultetima u sastavnu Sveučilišta u Zagrebu. Pravovremena informacija o programu iz prve ruke najkvalitetnija je u odabiru budućeg fakulteta. Učenicima je potrebno omogućiti organiziranu posjetu smotre Sveučilišta u Zagrebu. Također, svaka srednja škola treba učenike 3. i

4. razreda poticati na odlazak na smotre Sveučilišta. Druga mogućnost je ugostiti na području Županije primjereni oblik predstavljanja Sveučilišta u Zagrebu kao i drugih regionalnih visoko – obrazovnih institucija.
5. Organizacija edukacija u osnovnim, a posebice u srednjim školama na temu važnosti nastavka obrazovanja. Krajnji cilj edukacija treba biti povećanje motiviranosti učenika pri odabiru željene više instance obrazovanja. Učenike je potrebno upoznati sa primjerima uspješnih studenata koji su ranije pohađali tu osnovnu ili srednju školu.
6. Poticanje i financijska pomoć srednjim školama u osmišljavanju, razvoju i provođenju izvan nastavnih aktivnosti usmjerenih na razvoj poduzetničkih vještina u cilju pravovremenog promoviranja samozapošljavanja kroz razvoj poduzetničkog duha.
7. Financijska, kadrovska i ostala pomoć provođenju projekata cijelo-životnog obrazovanja.
8. U predviđenim i raspoloživim okvirima fondova Europske unije, razvoj projekata i apliciranje istih u svrhu tehničkog i materijalnog opremanja osnovnoškolskih i srednjoškolskih objekata prilagođenim i suvremenim nastavnim pomagalicama. (pametne ploče, tableti u nastavi, video-konferencijske dvorane, najsuvremeniji strojevi za stručne praktikume)

**PREDSJEDNIK
ŽUPANIJSKOG SAVJETA MLADIH**

Vedran Bukvić
Vedran Bukvić